

Viskafors Gummifabrik

Viskafors gummifabrik som startade upp 1893 och var den enda gummifabriken i Sverige under några månader. Man började med naturgummi galoschtillverkning och med tiden övergick man till syntetgummi och bildäck. Sedan byggde man ut fabriken i flera omgångar och man byggde även en massa arbetarbostäder så man kan säga att samhället Svaneholm byggdes upp runt fabriken. År 1891 byggdes fabriksföreståndarens villa som senare utnyttjades som barndaghem under många år. 1892 – 1895 byggdes arbetsbostäder 1 – 5 i två våningar och med 20 lägenheter och dessa kallades för Långholmen År 1893 byggde disponentvillan och år 1894 byggdes kraftstationen samt arbetarbostäderna 1 – 3 med 12 lägenheter och man kallade dessa för övre Långholmen. Sedan år 1898 byggdes det en rågummikällare av sten samt en tjänstebostad åt verkmästaren. År 1910 byggde man en lokal för Svaneholms Minuthandel och år 1912 byggdes en lokal för lastautomobil.

Foto Glenn Murberg

Denna bild fotograferade jag för ett antal års sedan och det ser precis likadant ut i dag. Det är synd att man låter gamla fabriker att stå och förfalla så här. Det är som jag har skrivit tidigare det är vårt kulturarv som förfaller, vi måste ta vara på det mycket bättre. När jag var ute och åkte i Sverige så såg man att det var flera städer som tog tillvara på sina gamla fabriksbyggnader, en del var rena rama museum och en del inrymde det en del olika företag. I Gävleborgs län har man tagit vara på dessa gamla fabriksbyggnader, som i Jädraås har man bevarat en gammal hytta och en gammal smedja. Det är synd att vi i södra Sverige inte gör likadant. Man kunde i alla fall rusta upp byggnaderna utvändigt så de inte ser så fallfärdiga ut. Samhället Svaneholm stannade upp efter nedläggningen av gummifabriken på 1990-talet och det var många arbetstillfällen som försvann och människorna där sökte nya jobb och det var nästan som att Svaneholm dog ut. Man fick till och med riva 3 eller 4 punkthus på Svanängsvägen på grund av att det var svårt att hyra ut dessa. Så man ser hur mycket som kan raderas när en fabrik försvinner i ett sådant litet samhälle.